Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

**Nota actief openbaar**
Ja

**Onze referentie**
2025-0000548903

**Datum**
05-09-2025

**Opgesteld door**
[redacted]

**Samengewerkt met**
DG KR, DGVRO, DGDOO, CZW, VWS, SZW, FIN, BZK, DEF, IenW, JenV, EZK, OCW

**Bijlage(n)**
6

| | |
|---|---|
| Aan | MBZK |
| CC | Stas BZK |
| Van | DenB/Dem |

# nota

Reactie Jaarverslag Nationale ombudsman en Kinderombudsman 2024

## Aanleiding

Op 19 juni jl. presenteerde de Nationale ombudsman het Jaarverslag van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman over 2024: *Zet de burger centraal* (bijlage 1). Het demissionaire kabinet gaat in op de bevindingen en aanbevelingen van de ombudsmannen.

## Geadviseerd besluit

- Ondertekening van bijgevoegde reactie op het Jaarverslag aan de Tweede Kamer (bijlage 2).
- Ondertekening van afschrift aan de Eerste Kamer (bijlage 3) en het instituut Nationale ombudsman (bijlage 4).

Deze nota wordt parallel ter informatie voorgelegd aan de staatssecretaris van BZK.

## Kern

- Als bewindspersoon BZK bent u verantwoordelijk voor de Wet Nationale ombudsman. Het is gebruikelijk dat u namens het kabinet reageert op het jaarverslag van de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman.
- Vanuit de verantwoordelijkheid voor jeugd coördineert VWS jaarlijks de reactie op het onderdeel van het jaarverslag dat betrekking heeft op het werk van de Kinderombudsman. U reageert daarom mede namens de staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport.
- De minister van Defensie heeft in de Veteranennota 2024–2025 gereageerd op het jaarverslag van de Veteranenombudsman en is tijdens het Notaoverleg van 16 juni uitvoerig ingegaan op de onderwerpen die genoemd zijn in het jaarverslag van de Veteranenombudsman.
- Het gedeelte ten aanzien van de asielopvang, de waardigheid daarvan en de opvangdruk in 2022 in Ter Apel is voorgelegd aan de minister voor Asiel en Migratie. De minister voor Asiel en Migratie is akkoord. Het gedeelte van de Kinderombudsman is voorgelegd aan de staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport. De staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport is akkoord met de reactie. De staatsecretaris van OCW leest mee op passages inclusief onderwijs, leerlingenvervoer, thuiszitters en sociale veiligheid op scholen. De staatssecretaris van OCW is akkoord. De staatssecretaris van BZK wordt geïnformeerd i.v.m. coördinerende en

vakinhoudelijke rol Caribisch NL en passage toegang tot de digitale overheid. Met de andere departementen is ambtelijk afgestemd.

*Samenvatting brief*

- De hoofdboodschap van de brief is dat de ombudsmannen een onmisbare rol vervullen door burgers een stem te geven en structurele verbeteringen aan te jagen. Het jaarverslag toont dat de menselijke maat te vaak ontbreekt en dat de kloof tussen belofte en werkelijkheid in beleid en uitvoering hardnekkig is. Dit ondermijnt het vertrouwen in de overheid en raakt vooral kwetsbare groepen.
- U onderschrijft de aanbevelingen van de ombudsmannen, dat de overheid signalen niet moet negeren, maar benutten als kans om betrouwbaarder en rechtvaardiger te handelen. Dat betekent luisteren naar burgers, erkennen van fouten en herstellen waar nodig. Alleen met heldere regels en vakmanschap kan het openbaar bestuur doen wat het belooft.
- De brief gaat in op elke afzonderlijke casus waarbij nog actie van het kabinet wordt verlangd door de Nationale ombudsman. De nadruk ligt daarbij op de concrete maatregelen die het kabinet in dat kader neemt.
- Daarbij worden alle onderwerpen uit de Ombudsagenda behandeld. Per onderwerp geeft u namens het demissionaire kabinet een stand van zaken van de wijze waarop de aanbevelingen zijn of nog worden opgevolgd.
- Als MBZK heeft u beleidsverantwoordelijkheid op het programma erkenning en herstel, het thema burgerparticipatie en een belangrijke rol op bestuurlijke aspecten van de Omgevingswet.

**Toelichting**

- Sinds 2020 reageert het kabinet integraal op het jaarverslag van de ombudsmannen. Hiervoor varieerde de wijze waarop verschillende kabinetten omgingen met de jaarverslagen van de ombudsmannen. Het ene jaar werd volstaan met een bedankbrief, het andere jaar werd uitgebreider gereageerd.
- Met het rapporteren over de stand van zaken van de aanbevelingen van de Nationale ombudsman geeft u invulling aan uw rol als coördinerende minister op democratie en bestuur, en uw verantwoordelijkheid voor de Wet op de Nationale ombudsman.
- Uw ambtsvoorganger heeft op verzoek van de Kamer in september 2023 de Kamer geïnformeerd over de opvolging van het kabinet op aanbevelingen van de Nationale ombudsman (Bijlage 5).

**Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**

*Motivering*
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

**Bijlagen**

| **Volgnummer** | **Naam** |
|---|---|
| 1 | Jaarverslag No 2024. |
| 2 | Reactie op het Jaarverslag aan Tweede Kamer. |

| | | |
|---|---|---|
| 3 | Afschrift brief aan Eerste Kamer. | **Onze referentie** |
| 4 | Afschrift brief aan No. | **Datum**<br>05-09-2025 |
| 5 | Opvolging kabinet op aanbevelingen No september 2023. | |